

دستورالعمل ارزیابی پروژه‌های تحقیق و توسعه

«حوزه فناوری اطلاعات و ارتباطات»

برنامه اعتبار مالیاتی تحقیق و توسعه شرکت های دانش بنیان 1402

مدیرعامل محترم

با سلام؛ به اطلاع می‌رساند پروژه‌های تحقیق و توسعه ارائه شده در سال ۱۴۰۲ با احراز شرایط زیر مشمول اعتبار مالیاتی می‌شود:

۱- پروژه تحقیق و توسعه باید نظام‌مند باشد؛ به گونه‌ای که دارای عنوان مشخص منطبق بر استاندارد نام گذاری پروژه‌ها، برنامه زمان‌بندی مشخص، خروجی و اهداف مشخص و قابل ارائه طی مدت اجرای پروژه باشد. چارچوب اطلاعات مورد نیاز برای ارائه پروژه تحقیق و توسعه توسط کارگزار ارسال می‌گردد و شرکت مطابق فرمت ارائه شده و بر اساس راهنمایی‌ها و نقائص اعلام شده میبایست به تکمیل فرم‌ها بپردازد. تمامی موارد مندرج در فرم میبایست قابل صحت سنجی باشد و اگر میزان ادعای مطرح شده با نتیجه پروژه هم تراز نباشد امکان حمایت از آن پروژه وجود نخواهد داشت و در هر مرحله ای این موضوع احراز گردد، پروژه مردود خواهد شد. بر همین اساس نیاز است اطلاعات فرم‌ها دقیق تکمیل شود تا کارشناسان با بررسی شکلی و فنی فرم‌ها بدون نیاز به حضور نیروهای فنی شرکت بتوانند حجم توسعه و عمق فناوری آن را تشخیص دهند.

تبصره: بار اثبات میزان عملکرد نیروهای تحقیق و توسعه و سایر هزینه‌ها در پروژه‌های مصوب بر عهده شرکت است. بدین جهت نیاز است اسناد بسیار کاملی نظیر امکان تفکیک Task‌های مربوط به این پروژه‌ها چه به صورت Worklog‌های موجود در نرم افزارهای مدیریت وظایف و همچنین به صورت Commit‌های موجود در ورژن کنترل پروژه‌ها کاملاً قابل ارائه و استناد باشد. در کنار این موضوعات، مصاحبه با این افراد، مستندات پروژه، لاگ‌ها و سایر موارد اسناد کمکی محسوب میشوند. این موارد در کنار لیست‌های بیمه و البته با در نظر گرفتن محدودیت‌های آیین‌نامه‌ای، دستمزد نهایی اشخاص درگیر در پروژه را مشخص خواهد کرد.

۲- در فرایند تعریف پروژه نیاز است شرکت با شناخت کامل از تعریف تحقیق و توسعه (R&D) از تجمیع اجزای غیر فناورانه و غیر نوآورانه با بخش فناورانه اجتناب کند و بر این اساس فقط هسته‌های دانشی و تحقیقاتی کار که توسط شرکت توسعه می‌یابد میبایست در فرایند محاسباتی شرکت لحاظ شود و بخش‌های دیگر که فعالیت‌های روتین توسعه‌ای و مهندسی هستند نباید در هزینه تحقیق و توسعه لحاظ گردد. پروژه‌های تحقیق و توسعه مورد تایید این دستورالعمل بر پایه ماده ۳-۴ مصوبه شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش بنیان با موضوع دستورالعمل اجرایی بند ب ماده ۱۱ قانون جهش تولید دانش بنیان، فعالیت‌های غیر رایج و روتین شرکت بوده که از دانش جدید تحقیق شده در شرکت نشأت گرفته باشد و دارای ریسک‌های متعدد اجرایی باشد. بنابر این اگر هر بخشی از پروژه چه در بحث تحقیق و چه در وجه توسعه، بر مبنای دانش افزایش یافته

طی مدت تحقیق و توسعه اجرا نشده باشد (بطور مثال فعالیت های روتین طراحی واسط کاربری) نمیتواند مورد پذیرش قرار گیرد.

۳- طرح (پروژه) تحقیق و توسعه باید مشتمل بر فعالیت های فناورانه و توام با نوآوری باشد. برای بررسی سطح فناوری در حوزه فناوری اطلاعات، معماری سامانه و مولفه های آن و انواع زیرسیستم های بکار رفته در محصول طرح (پروژه) و همچنین فرایند اجرای آن بررسی شده و فعالیت ها و زیرپروژه ها باید متناسب با عنوان پروژه، اسناد فنی و خروجی های ادعایی آن باشد. انواع موضوعات پروژه های تحقیق و توسعه مورد قبول عبارتند از:

نوع پروژه	شاخصه های تایید سطح فناوری
تولید یک محصول به کلی جدید	محصول جدید باید معیارهای تفصیلی سطح فناوری دسته بندی مرتبط یا نزدیک به آن را داشته و از فناوری متوسط در صنعت فناوری اطلاعات در کشور بالاتر باشد. * پروژه های پیشنهادی دارای TRL بالا یا محصولات در حال تجاری سازی، مشمول حمایت نخواهند شد.
افزودن یک مولفه جدید به محصولات موجود	مولفه جدیدی که توسعه داده می شود باید به تنهایی معادل یک محصول مستقل باشد و حایز شرایط معیارهای تفصیلی سطح فناوری دسته بندی مرتبط یا نزدیک به آن را داشته و از فناوری متوسط در صنعت فناوری اطلاعات در کشور بالاتر باشد. * پروژه های پیشنهادی دارای TRL بالا یا ماژول های در حال تجاری سازی، مشمول حمایت نخواهند شد.
ارتقاء پلتفرم و معماری محصول موجود	- ارتقاء معماری و پلتفرم محصول با تغییر اساسی فناوری پیشین و به کارگیری فناوری ها و الگوریتم های جدید یا کارآمدتر حاصل شود. - رسیدن به پلتفرم یا ماژول ارتقاء یافته مستلزم غلبه بر ریسک های فنی متعدد باشد و به صورت روتین امکان انجام آن در شرکت میسر نباشد. شایان ذکر است رفع ایرادها، ارتقاءهای معمول و رایج محصولات شرکت، تحقیقات میدانی صرف، بازاریابی و بازاریابی، تطبیق پلتفرم و معماری با نیاز جدید، استفاده از نسخه های بروزتر ابزارهای بکار رفته در محصول و زیرساخت ها، تغییر فرایند اجرا، تغییرات بصری و نحوه نمایش و ... به عنوان پروژه تحقیق و توسعه مقبول نخواهد بود.

۳- محصولات، خدمات یا فرآیندهای حاصل از پروژه تحقیق و توسعه باید در صنعت فناوری اطلاعات کشور جدید و نوآورانه باشد و همچنین جزو محصولات یا خدمات جاری شرکت نباشد.

۴- در اجرای پروژه تیم تحقیق و توسعه باید به مبانی طراحی محصول (know-why) و الگوریتم‌ها و تکنیک‌های پیاده سازی شده تسلط داشته باشند. استفاده صرف و بدون تغییر از کتابخانه‌های آماده و متن‌باز مقبول نیست در عین حال از ایجاد و یا مشارکت در پروژه‌های متن‌باز بین‌المللی استقبال می‌شود.

۵- پس از تایید عنوان پروژه و در حین انجام آن، از فعالیت‌های (Activities) تحقیقاتی و توسعه‌ای صورت گرفته در پروژه مصوب، ارزیابی حضوری به عمل خواهد آمد. بدیهی است در صورتی که پیشرفت پروژه مطابق طرح و برنامه زمان‌بندی اعلام شده محقق نشده باشد، هزینه‌های شرکت در آن پروژه تحقیق و توسعه قابل تایید نخواهد بود.

۶- پروژه‌های همکاری فناوریانه (پیمانکاری تحقیق و توسعه) میبایست توسط کارفرمای آن در فرایند اعتبار مالیاتی درخواست داده شود تا هزینه‌های تحقیق و توسعه آن مورد حمایت قرار گیرد. این پروژه‌ها امکان ارائه در درخواست اعتبار مالیاتی شرکت‌های مجری را نخواهند داشت. در این پروژه‌ها طرف قرارداد میبایست شرکت‌های دانش بنیان یا شرکت فناور مستقر در پارک‌های علم و فناوری، دانشگاه‌ها، پژوهشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی باشد.

۷- با توجه به اینکه بخش عمده‌ای از هزینه‌کرد در شرکت‌های این حوزه مرتبط با نیروهای تحقیق و توسعه است، مطابق آیین نامه فقط هزینه‌های درج شده در لیست بیمه تا سقف حقوق و دستمزد مشمول حق بیمه در آن سال مالی مورد پذیرش قرار خواهد گرفت و انواع قراردادهای خارج از این بستر قابلیت دریافت حمایت ندارد.

۸- موارد زیر به عنوان پروژه تحقیق و توسعه در حوزه فناوری اطلاعات مورد قبول نمی‌باشد:

- توسعه نرم‌افزارها و سیستم‌های اطلاعاتی با استفاده از روش‌های شناخته شده و استاندارد برنامه نویسی و ابزارهای نرم‌افزاری موجود
- اضافه کردن قابلیت‌های کاربری (فیچر) به نرم‌افزارهای موجود
- اخذ تاییدیه‌های امنیتی و یکپارچه‌سازی سامانه‌ها و داده‌ها
- شخصی‌سازی یک محصول موجود برای یک استفاده خاص یا یک مشتری خاص
- اشکال زدایی معمول و رفع نقص از پلتفرم‌ها و برنامه‌های موجود
- ایجاد همخوانی ماژول جدید با سایر ماژول‌های پلتفرم و صرف Integration
- بهبودهای محدود و بهینه‌سازی‌های مرسوم (نظیر افزایش محدود دقت مدل‌ها)
- خدمات بهینه‌سازی و ارتقای محصولات سایر شرکت‌ها و سازمان‌ها
- انجام تحقیقات نظری و علوم انسانی که منجر به ایجاد ابزارها، زیرساخت‌ها، مدل‌ها و ... فناوریانه و نوآورانه در حوزه فناوری اطلاعات نشده باشد
- پروژه‌هایی که بخش کوچکی از آنها ناشی از تحقیق و توسعه باشد و مابقی فعالیت روتین توسعه‌ای است (در صورت ارائه کل محصول به عنوان پروژه)
- پروژه‌هایی که طی مدت اجرای آن راکد یا متوقف شده باشد

✓ فرآیند ارزیابی

- ۱- شرکت در مرحله اول عناوین پروژه‌های تحقیق و توسعه خود را اعلام کرده و اطلاعات و ابعاد فنی هر پروژه مطابق پرسشنامه پیوست به صورت **دقیق و صحیح** ارائه می‌کند. در صورت ابهام یا نقص در موارد فوق الذکر و عدم ارائه مستندات فنی کامل، شرط داشتن **قالب پروژه‌ای** تایید نخواهد شد. بنابراین توصیه می‌شود از بیان جملات کلی و تجاری پرهیز نموده و پرسشنامه را به شکلی منظم و با ادبیاتی دقیق و فنی تکمیل نمایند.
- ۲- پرسشنامه حداکثر ظرف مدت ۱۰ روز کاری تکمیل شده و به کارگزار ارسال شود. این زمان قابل تمدید نبوده و درخواست پس از گذشت این زمان، به منزله عدم همکاری تلقی می‌گردد. اولویت ارزیابی با شرکت‌هایی است که پرسشنامه مذکور را زودتر تکمیل کرده و تحویل داده باشند.
- ۳- پس از تکمیل پرسشنامه، دقت و صحت مستندات پروژه و انطباق ابعاد و موضوع آن با شرایط و مصادیق ذکر شده در این دستورالعمل توسط کارگزاری‌های صاحب صلاحیت ارزیابی شده و لیست پروژه‌های تحقیق و توسعه قابل قبول با تایید کارگروه ظرف مدت ۱۰ روز کاری به شرکت اعلام می‌شود.
- ۴- شرکت موظف است در کلیه مراحل ارزیابی و همچنین پس از اعلام تایید پروژه، امکان بازدید حضوری از پروژه و برگزاری جلسات کارشناسی را برای کارگزار فراهم نماید.
- ۵- تکمیل و امضاء فرم تعهدنامه که در بخش بعد آورده شده است، الزامی بوده و درخواست‌های ارسال شده بدون تعهدنامه، مورد بررسی قرار نمی‌گیرند.
- ۶- در صورت وجود هرگونه ابهام در مورد تکمیل مفاد پرسشنامه، می‌توانید با کارگزار طرح بحث نمایید.
- ۷- کل فرآیند ارزیابی پروژه‌های تحقیق و توسعه بر مبنای ادعاهای شرکت قابل انجام است. بنابر این نیاز است تمامی هزینه‌های مورد ادعا، به تفکیک هر پروژه مشخص گردد و از ارائه کلی هزینه‌ها به شدت اجتناب شود.

با تشکر

دبیرخانه تخصصی اعتبار مالیاتی
معاونت توسعه شرکت‌های دانش بنیان